

16.11.2017

*Asetusluonnos
Lausuntoversio*

Valtioneuvoston asetus

opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia koskevan asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

kumotaan opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998)

2 §:n 5 momentti,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 3 momentti, 3 §, 13 §, 13 a §, 13 b §, 14 §, 15 §:n 1 momentin 1 kohta, 16 § ja 24 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3 momentti asetuksessa 1168/2010, 3 §:n 1 momentti asetuksessa 1133/2003, 13 §, 13 a §, 13 b ja 16 § asetuksessa 1168/2010, 14 § osaksi asetuksissa 614/2001 ja 865/2005 sekä 15 §:n 1 momentin 1 kohta asetuksessa 865/2005, sekä *lisätään* asetukseen 13 c -13 e § seuraavasti:

1 luku

Yleistä

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään perusopetuslaissa (628/1998), lukiolaissa (629/1998), ammatillisesta koulutuksesta annetusta laissa (531/2017), vapaasta sivistystyötä annetusta laissa (632/1998) ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa (633/1998) tarkoitettujen rehtoreiden ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista.

2 luku

Rehtori

2 §

Rehtorin kelpoisuus

Ammatillisesta koulutuksesta annetusta laista tarkoitettua toiminnasta vastaavaksi rehtoriksi on 1 momentin 3 kohdasta poiketen kelpoinen myös henkilö, jolla on riittävä työkokemus opettajan tehtävistä ja muista opetusalan tehtävistä.

3 §

Kielitaitovaatimukset

Rehtorilla tulee olla oppilaitoksen opetuskielessä tai ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisessa järjestämisluvassa määrättyssä opetuskielessä erinomainen suullinen ja kirjallinen taito.

Vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetun rehtorin tulee hallita oppilaitoksen opetuskieli.

5 luku

Ammatillinen koulutus

13 §

Ammatillisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuus

Ammatillisten tutkinnon osien opetusta on kelpoinen antamaan henkilö:

- 1) joka on suorittanut koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän kannalta soveltuvan korkeakoulututkinnon;
- 2) joka on suorittanut vähintään 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot;
- 3) jolla on vähintään kolmen vuoden pituinen käytännön työkokemus opetustehtävän sisältöä lähinnä vastaavissa tehtävissä; sekä
- 4) jolla on pätevyys- tai lupakirja, jos alan tehtävissä toimiminen edellyttää pätevyys- tai lupakirjaa.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa säädetystä soveltuvaa korkeakoulututkintoa koskevasta vaatimuksesta voidaan poiketa, jos korkeakoulututkintojen järjestelmässä ei ole koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän edellyttämää soveltuvaa korkeakoulututkintoa tai jos koulutuksen järjestäjän päättämä opetustehtävä edellyttää erityisen vahvaa tai erikoistunutta käytännön ammattitaitoa. Opettajalla on tällöin oltava koulutuksen järjestäjän päättämään opetustehtävään soveltuva erikoisammattitutkinto tai, jollei tutkintorakenteessa ole soveltuvaa erikoisammattitutkintoa, muu soveltuva tutkinto tai koulutus, 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut opettajan pedagogiset opinnot sekä vähintään viiden vuoden pituinen käytännön työkokemus koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän sisältöä lähinnä vastaavissa tehtävissä.

13 a §

Ammatillisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuus eräissä sosiaali- ja terveysalan tutkinnoissa

Ammatillisten tutkinnon osien opetusta on hammastekniikan perustutkintoon, lääkealan perustutkintoon, sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon, jalkojenhoidon ammattitutkintoon, kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkintoon, kehitysvamma-alan ammattitutkintoon, kipsausalan ammattitutkintoon, koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen

ammattitutkintoon, lasten ja nuorten erityisohjaajan ammattitutkintoon, mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkintoon, obduktiopreparaattorin ammattitutkintoon, perhepäivähoitajan ammattitutkintoon, päihdetyön ammattitutkintoon, terveysalan ammattitutkintoon, immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkintoon, kehitysvamma-alan erikoisammattitutkintoon, kipsimestarin erikoisammattitutkintoon, koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen erikoisammattitutkintoon, kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen erikoisammattitutkintoon, mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkintoon, näkövammaistaitojen ohjaajan erikoisammattitutkintoon, puhevammaisten tulkin erikoisammattitutkintoon, puhevammaisten tulkkauksen erikoisammattitutkintoon, työvalmennuksen erikoisammattitutkintoon ja vanhustyön erikoisammattitutkintoon antamaan henkilö:

- 1) joka on suorittanut soveltuvan ylempään korkeakoulututkintoon, vähintään 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot ja jolla on kolmen vuoden pituinen käytännön työkokemus opetustehtävän sisältöä lähinnä vastaavissa tehtävissä; tai
- 2) joka on suorittanut soveltuvan ammattikorkeakoulututkintoon, vähintään 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot ja jolla on vähintään viiden vuoden pituinen käytännön työkokemus korkeakoulututkintoa vastaavissa sosiaali- ja terveysalan tehtävissä.

Lisäksi toiminen 1 momentin mukaisten tutkintojen opettajan tehtävissä edellyttää, että opetusta antavalla henkilöllä on oikeus harjoittaa terveydenhuollon ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, jos alan tehtävissä toimiminen edellyttää laillistamista.

13 b §

Ammatillisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuus tanssi- ja sirkusalan perustutkinnoissa

Ammatillisten tutkinnon osien opetusta tanssialan perustutkinnossa ja sirkusalan perustutkinnossa on kelpoinen sen estämättä mitä 13 §:n 1 momentissa säädetään antamaan henkilö:

- 1) joka on suorittanut koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän kannalta soveltuvan korkeakoulututkinnon tai jolla on vähintään kolmen vuoden laajuiset soveltuvat opinnot;
- 2) joka on suorittanut vähintään 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot; sekä
- 3) jolla on alalla saavutettu taiteellinen tai muu ammatillinen ansioituneisuus.

13 c §

Muuta ammatillista koulutusta antavan opettajan kelpoisuus

Erityisestä syytä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n mukaista ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta on sen estämättä mitä 13 §:ssä säädetään kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut alan erikoisammattitutkinnon tai jolla muutoin on koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittu korkea ammattitaito.

13 d §

Ammatillisten tutkinnon osien opetuksen antaminen ilman pedagogisten opintojen suorittamista

Ammatillisten tutkinnon osien opetusta on 13 §:n 1 momentin 2 kohdan estämättä oikeutettu antamaan myös henkilö, joka on otettu opettajaksi ehdolla, että hän kolmen vuoden kuluessa palvelussuhteen alkamisesta suorittaa mainitussa kohdassa tarkoitetut opettajan pedagogiset opinnot.

13 e §

Valmentavaa koulutusta antavan opettajan kelpoisuus

Ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta on kelpoinen antamaan henkilö, jolla on tässä asetuksessa säädetty ammatillisten tai yhteisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuus.

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta on kelpoinen antamaan henkilö, jolla on 16 §:ssä säädetty erityistä tukea tai vaativaa erityistä tukea antavan opettajan kelpoisuus.

14 §

Yhteisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (673/2017) 2 §:ssä tarkoitettujen yhteisiin tutkinnon osiin kuuluvien osa-alueiden opetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon, johon sisältyvät vähintään 120 opintopisteen tai 55 opintoviikon laajuiset tai niitä vastaavat opinnot yhdessä opetettavassa osa-alueessa ja vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset tai niitä vastaavat opinnot muissa opetettavissa osa-alueissa tai joka on suorittanut diplomi-insinöörin tutkinnon soveltuvassa koulutusohjelmassa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksen 2 §:ssä tarkoitettujen yhteisiin tutkinnon osiin kuuluvien toiminta digitaalisessa ympäristössä, taide ja luova ilmaisu, yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen, työelämässä toimiminen, opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet sekä yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta osa-alueiden opetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on suorittanut soveltuvan korkeakoulututkinnon.

Sen lisäksi mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, edellytetään, että henkilö on suorittanut vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Tässä pykälässä tarkoitettua opetusta voi 1- 3 momentin estämättä antaa myös henkilö, jolle Opetushallitus on antanut kelpoisuustodistuksen Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa saadun opettajankoulutuksen perusteella.

15 §

Opinto-ohjaajan kelpoisuus

Opinto-ohjausta on kelpoinen antamaan henkilö, jolla on

1) tässä asetuksessa säädetty ammatillisten tai yhteisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuus sekä 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon laajuiset ammatillisessa opettajakorkeakoulussa tai yliopistossa suoritettut opinto-ohjaajan opinnot tai yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen 19 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut vähintään 60 opintopisteen laajuiset opinnot; tai

16 §

Erityistä tukea ja vaativaa erityistä tukea antavan kelpoisuus

Erityistä tukea ja vaativaa erityistä tukea antamaan on kelpoinen henkilö, jolla on tässä asetuksessa säädetty ammatillisten tai yhteisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuus ja vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset ammatillisen koulutuksen erityisopettajan opinnot tai yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen 19 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädettyt erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot.

Sen estämättä, mitä 14 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään, yhteisten tutkinnon osien opetuksen yhteydessä annettavaa erityistä tukea tai vaativaa erityistä tukea on kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon ja jolla on 1 momentissa säädettyt erityisopettajan opinnot.

Jos erityisen tuen tai vaativan erityisen tuen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, erityistä tukea tai vaativan erityistä tukea voi sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, antaa myös muu tässä luvussa tarkoitettu opettaja osana muuta opetustaan.

23 §

Väliaikaisesti opetusta antavan henkilön kelpoisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan 13 §:ssä tarkoitettua ammatillisten tutkinnon osien opetusta määrätä enintään kahden vuoden ajaksi antamaan henkilö, jolla on opetustehtävän edellyttämä riittävä koulutus ja vahva käytännön ammattitaito. Tällainen henkilö voidaan määrätä antamaan opetusta yli vuoden ajaksi vain, jos opetustehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei ole saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.

24 §

Yliopistojen kelpoisuustodistus taiteenopetusta antavalle opettajalle

Musiikkialan sekä teatteri- ja tanssialan koulutusta järjestävä yliopisto voi todeta henkilön kelpoiseksi antamaan 13 b §:ssä tarkoitettua musiikkialan sekä teatteri- ja tanssialan

ammattillisten tutkinnon osien opetusta sekä 19 §:ssä tarkoitettua opetusta, jos hän menestyksellisillä julkisilla esiintymisillään tai muulla toiminnallaan taikka opinnoillaan on osoittanut saavuttaneensa tehtäviin vaadittavan pätevyyden. Tarvittaessa yliopisto voi edellyttää, että pätevyys osoitetaan erityisessä kokeessa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Henkilö, joka tämän asetuksen voimaan tullessa täyttää ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen rehtorin kelpoisuusvaatimukset, on kelpoinen toimimaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisena rehtorina.

Henkilö, joka tämän asetuksen voimaan tullessa on kelpoinen antamaan terveystiedon opetusta, on kelpoinen antamaan työkyvyn- ja hyvinvoinnin ylläpitäminen - osa-alueen opetusta.